

A VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár hírlevele

VERITAS

Történetkutató Intézet és Levéltár

Tartalom

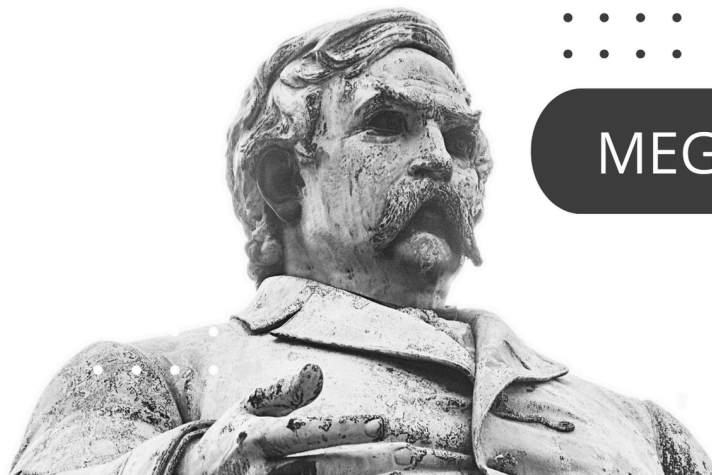
- **VERITAS-est**
- **Hírek**
- **Olvasnivaló:**
 - *Hazatérések története*
 - *A „háború vagy béke” kérdése Bernát István önéletrajzában*
 - *Az Andrássy-emléktörvény*
- **Cikkajánló**
- **Adatkezelési tájékoztató**

VERITAS-est

A Rákosi rendszer pincebörtöne, a Bilkei Pap ügy és ami mögötte van

Június 4-én, kedden 18 órai kezdettel rendezzük meg a VERITAS-estek következő panelbeszélgetését. Az eseményen **Prof. Dr. Marinovich Endre** nyugalmazott főigazgató-helyettes moderálásával **Tímár Sára**, történész-

[A vita ezen a linken is követhető](#)

MEGHÍVÓ

A VERITAS

Történetkutató Intézet és Levéltár

tisztelettel meghívja Önt a

VERITAS-ESTEK

történelmi vitasorozat 90. programjára, amelynek témája:

***A Rákosi rendszer pincebörtöne, a Bilkei Pap ügy és
ami mögötte van***

A beszélgetés
résztevői:

Timár Sára
történész - fotóművész

Rácz János
tudományos munkatárs
VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár

Moderátor:

Marinovich Endre
nyugalmazott főigazgató-helyettes
VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár

📅 2024. június 4. (kedd), 18.00

📍 1093 Budapest, Zsil utca 2-4.

🖱️ <https://veritasintezet.hu>

📺 @veritastortenetkutatointez7701

Nemzeti
Kulturális
Alap

HÍREK

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

miniszterelnökről és koráról szóló közös munkája, *Tisza István és a dualizmus* címmel, melyet intézetünk tudományos munkatársa, **Anka László** lektorált.

Megjelent **Hollósi Gábor** tudományos főmunkatársunk *A képviselőjelölési rendszer a Horthy-korszakban* című könyve a Corvinus Egyetem Nyomdájában.

A kötet [itt](#) tölthető le.

Magyarország első szabadon választott kormánya megalakulásának 34. évfordulóján intézetünk bemutatta a „*MI EZT VALLJUK*” című kiadványának I. és II. kötetét. A nagy sikerű rendezvényen köszöntőt mondott **Prof. Dr. Szakály Sándor**, intézetünk főigazgatója, előadást tartott **Dr. Semjén Zsolt**, miniszterelnök-helyettes, **Dr. Kajdi József**, a Miniszterelnöki Hivatal vezetője 1990-1994 között, és tudományos főmunkatársunk, **Dr. Dévavári Zoltán**.

A könyvbemutatót [itt](#) nézhetik vissza.

Olvasnivaló

Hazatérések története

Az 1956-os forradalom és szabadságharc után emigrálók között akadtak olyanok, akik végül a hazatérés mellett döntöttek. A KSH titkos jelentése szerint 1957. május végéig 11447-en tértek vissza Magyarországra. Ez az emigrálók nagyjából 6 százaléka volt. A dokumentum szerint, „a hazatértek 2/5-e közvetlenül Ausztriából, 1/5-e Jugoszláviából, további 2/5-e a többi nyugati országokból érkezett vissza. Az ott tartózkodó disszidáltak számához viszonyítva Belgiumból a legmagasabb a visszatértek aránya” - írták. 1958-ban egy, a Belügyminisztérium által kiadott dokumentumban – saját számításaik szerint – legalább húszezer emberről állították, hogy hazatért Magyarországra. Igaz, azt is hozzátették, hogy legalább 4-5 ezer olyan ember is akadhat még, akik illegális úton lépték át a magyar határt visszafelé.

Kép forrása: Fortepan / Peter, Isaac

A „háború vagy béke” kérdése Bernát István önéletrajzában

Bernát István 1936-ban papírra vetett önéletírásában kétszer is visszatér a „Sikerülhetett volna-e 1914 nyarán megakadályozni a háború kitörését?” – kontrafaktuális történelmi kérdésére. A mezőgazdaság, illetőleg a földből élő rétegek [tőke]értékvesztésben megnyilvánuló hanyatlása elsősorban (de nem kizárólag) Angliában volt szembeűnő. A gabonabehozatalra szorult szigetország a Nagy Háborúban kis híján a kiéheztetés áldozatául esett. Franciaországban ezt a hatást sajátos módon némileg korlátozta a forradalom (pontosabban a jakobinusok) által létrehozott [kis]birtokszerkezet, illetve az állam demokratikus berendezkedése.

[Kovács Kálmán Árpád teljes cikke itt olvasható el](#)

Az Andrássy-emléktörvény

Idősebb Andrássy Gyula gróf kulcsszerepet játszott a magyar–osztrák kiegyezésben, mellyel kapcsolatban itt csak annyit említünk meg, hogy ő volt a kiegyezési okmány szövegezésére felállított, úgynevezett „hatvanhetes országgyűlési bizottság” elnöke. A „szép akasztott” – le beau pendu, ahogy Andrássyt a párizsi hölgyek hívták, ugyanis a szabadságharcban való részvétele miatt 1851-ben távollétében halálra ítélték és jelképesen felakasztották – 1867-től 1871-ig elsőként töltötte be a magyar királyság

bismarcki Németországgal kötendő szövetséget, illetve híve volt a balkáni terjeszkedésnek. Mindez gondolkodásának vitatható eleme, legalábbis a trianoni időszakból visszatekintve. Andrássy 1890 februárjában, rákbetegségben hunyt el, a Magyar Tudományos Akadémia oszlopcsarnokában ravatalozták fel. Erzsébet királyné személyesen helyezte el díszkoszorúját (egymás iránti érzelmeik sohasem hunytak ki életük során), a beszentelésnél pedig szintén személyesen jelent meg Ferenc József osztrák császár és magyar király.

Kép forrása: Fortepan / Szarvasy Mihály

[Hollósi Gábor teljes cikke itt olvasható el](#)

Cikkajánló

Már 1848-ban is követelték, de csak 100 éve született meg az önálló Magyar Nemzeti Bank

A Pest-Buda online várostörténeti magazinban olvasható **Dubniczky Zsolt**, főkönyvtárosunk írása a Nemzeti Bankról, mely gondos előkészítést követően 100 éve, április 26-án az 1924. évi V. törvénycikkkel született meg.

[Dubniczky Zsolt írása itt olvasható el](#)

Egy csapattiszt emlékezései

Szakály Sándor, intézetünk főigazgatója írását olvashatják a Honvédségi Szemle 2024. évi 2. számában.

A honvédek 175 éve foglalták vissza Buda várát az osztrákoktól

Tudományos munkatársunk, **Anka László** *A honvédek 175 éve foglalták vissza Buda várát az osztrákoktól* című írása a pestbuda.hu oldalán található.

[Anka László írása itt olvasható el](#)

Az új adatkezelési tájékoztatónkat [itt tudja elolvasni](#):

A VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár kizárólag a saját rendezvényeivel és programjaival kapcsolatos meghívók és értesítők küldésére használta fel eddig az Ön személyes adatait (név és e-mail cím), azokat harmadik félnek nem adja át a jövőben sem. Ha nem ért egyet az Ön személyes adatainak (név, e-mail cím) további kezelésével, és a jövőben nem szeretne hírlevél formájában értesülni a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár legújabb híreiről, rendezvényeiről és programjairól, akkor kérjük, hogy jelezze ezt az info@veritas.gov.hu címen! Ebben az esetben véglegesen és helyreállíthatatlanul töröljük Önt az adatbázisunkból. Ha az adatkezeléssel kapcsolatban bármilyen kérdése vagy észrevétele van, akkor forduljon hozzánk az info@veritas.gov.hu e-mail címen.

Bízunk benne, hogy továbbra is figyelemmel kíséri a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár tevékenységét.

Copyright © VERITAS INTÉZET ÉS LEVÉLTÁR

Nem szeretne több hírlevelet kapni? [Ide kattintva iratkozhat le.](#)